

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimae, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Referuntur & aliæ multæ conformes, quarum quæ postrema est, fusè
declaratur; Ex his Apostoli verbis: Videte ne recusetis loquentem.
Sedentem in cælo Christum, & inde nobis loquentem non audire, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

quidem uberior ex Apostolicis scriptis, & sanctorum Patrum sententiis illustrari possent: sed Christus hodie praesertim audiendus: ac propterea sequens etiam Veritas erit opportuna:

Sedentem in cœlo Christum, & inde nobis loquentem non audire, periculosus est, quam dum in terris loqueretur.

Hebr. 12.

HOC IPSUM EST QUOD PROPONIT APOSTOLUS: *Videte ne recusetis loquentem. Si enim illi non effugerunt recusantes eum, qui super terram loquebatur: multi magis nos qui de cœlis loquentem nobis avertimus.*

Id est, si consideremus illos qui olim in deserto sibi loquentem Deum sape recusarunt; sive illos qui Christum Dominum in Palæstina prædicantem repudiarunt, non est dubium quin utriusque graviter peccaverint, ac meritas peccati penas dederint; sed id certum nobis esse debet, nos multo gravius peccatores & puniendos fore, si de cœlis modò loquentem nobis Christum avertimus.

Ratio est, quia tantò gravius est peccatum eorum, qui loquentem sibi Christum recusant, quanto magis cognoscitur Christus esse Deus. Sed cum è cœlis modò nobis loquitur, magis cognoscitur esse Deus, quam cum in terris loqueretur.

Ergo nos gravius & peccabimus & puniemur, si loquentem nobis Christum avertimus aut recusamus. Seu quod idem est, ergo id periculosius ad peccatum atque ad penam, quam dum olim loqueretus & recusaretur.

I. PUNCTUM.

Quando Theologii tractant de objecto, quod vocant formale fidei, quo tanquam motivo firmissimo innitamus ad credendum, una voce omnes affirmant cum sancto Thoma, non esse aliud quam ipsum Deum, ut est prima & infallibilis veritas, quæ nec decipi cogitando, nec loquendo potest decipere. *Nihil credimus, inquit sanctus Doctor, nisi quia Deus revelavit: At quando etiam scimus aliquid divinitus revelatum, id tam certò debemus credere, quam certum est nichil aliud fide divina credendum esse. Leo*

2.2. q.1.
a. 1.

rugiet, quis non timebit? Dominus Deus locutus est, quis non prophetabit? Quasi Propheta dicere, sicut statim ad leonis rugitum timent omnes; sic ad Deum loquentem minas, flagella, cædes, & adversos quoscunque casus, licet a sua bonitate multum alienos, tam certò tamen timendum est id futurum quod dixit, unde infidelitatis peccatum, quo se loquenti quis opponit Deo, & quod primæ contradicit veritati, grave profectò peccatum est, gravius pena dignum; sed cum peccati, pœnæque gravitas major aut minor esse possit ex variis, qui circumstant, peccatum casibus: tantò erit peccatum illud gravius, quanto quis magis scire poterat Deum esse qui loquitur, & cui loquenti resistit.

Sunt enim aliis alia notoria signa; Signatum est super nos lumen vultus tui Domine, ait Propheta Regius, id est, omnes hoc signum habent à naturali lumine, quod sit Deus, & quod sit colendum: ac propterea nullus excusari potest ab aliquo Dei cultu. Sed cum ad illud rationis lumen magis illustrandum accedunt alia, sive à creaturis, sive à Deo; sive ex mirandis naturæ effectibus, sive à stupendis supra naturam signis; tunc illi minus excusantur magisque peccant, qui clarius neum vident, nec tamen confitentur; Unde ex Gentilibus illi perfidiiores, qui doctiores: supra Gentiles vero Judæi nequiores, & ex Judeis illi miserrimi, qui erant beatiores ex præsentia colloquioque Christi Domini, cujus doctrinam respuerunt, mores contempserunt, vitam sustulerunt, qui & Dominum occiderunt Iesum & Prophetas, inquit Apostolus, & nos persecuti sunt, & Deo non placent, & omnibus hominibus adversantur, prohibentes nos Gentibus loqui ut salvæ fiant, ut impleant peccata sua semper: peruenit enim ira Dei super illos usque in finem.

Quale est enim illud incredulitatis portentum non illi credidisse, cuius Divinitatem antiqua denunciarunt oracula, nova in dies probabant signa, Dæmones expulsi corporibus loquebantur, cœli, aquæ, terra, totus universum orbis confitebatur, ipsius denique sanctitas vitæ & doctrinæ palam demonstrabat! Quam dura illi cervice & incircumcis cordibus, qui tantæ obfisterent crudelitati! Cui crederent nisi loquenti Deo? Quem vero Deum esse credent, nisi qui divina patrat opera, Deum ut se testetur esse? unde & illis dice-

Jan. 10. dicebat, si non facio opera Patris mei, nolite credere mihi: si autem facio, & si mibi non vultis credere, operibus credit, ut cognoscatis & credatis quia Pater in me est, & ego in Patre. Sic ostendebat illis, inquit D. Chrysostomus, se nihil esse minorem Patrem ab operum qualitate, substantiam enim ejus videre non poterant. Quamobrem tantò gravius eorum peccatum fuit, qui lōquentem recusarunt, quantò apertius scire poterant ipsum esse Deum, quia quicquid hoc nomine loqueretur, non poterant non esse veritas, & illi certò non poterant sicut peccato veritati loquenti resistere.

II. P U N C T U M.

Sed cum modò de cœlis nobis loquitur Christus, magis cognoscitur esse Deus, quam cum in terris loqueretur.

Tria hic essent explananda nisi alibi fùs haberentur.

Primum, quomodo nobis jam è cœlo loquatur Christus. Secundum, quid loquatur. Tertium, quam verè modò magis cognoscatur esse Deus, cum de cœlo nobis loquitur.

De primo, vide in 3. parte, Domini cam undecimam, ubi hæc veritas exponitur, *Qui non audit, non audietur.*

Septem ibi producuntur voces seu modi, quibus Christus dici potest nobis loqui, juxta septenarium illud quod in Psalmis referatur: *Vox Domini super aquas; vox Domini in virtute; vox Domini in magnificencia; & quæ sequuntur, ex quibus satis modò nobis sit unaur alteram vocem seu formam loquendi nobis proponere; magisque laboremus in re ipsa efficienda quam loquitur, quam in modo indagando quo loquitur.*

Complectemur itaque, brevitas causa, secundum ex illis propositis cum illo primo, simulque proferemus, quid & quomodo jam Christus nobis loquatur. Jam audivistis, jam vox emissa est, jam vobis proclamatum, *Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra, thesaurizate autem in cœlo.* Nonne vox Christi est? nonne ad nos perinde modò dirigitur, ac cum illam primò protulit Dominus? Nonne fides, nonne spes nostra tota posita est in ejus verbis? *Quotsum verò in ejus verbis, nisi nos illa spectent verba?* Vobis ministrabant, inquit opportunè S. Petrus, *vobis ministrabant ea quæ nunc nūciata sunt vobis per eos qui evan-*

gelizaverunt vobis. Quasi diceret, dum Christus loquebatur Judæis aut Discipulis suis, vobis parabat, quod modò vobis loqueretur. Vos habebat ita præsentes arque illos omnines quibuscum aderat. Tam probè norat futurum hoc tempus, quo illa verba vobis erant nuntianda, quam cum ea primum enunciaret. Nec minorem à vobis reposceret rationem de servatis aut non servatis suis verbis, quam ab illis qui loquentem audierunt. *Qui credit, salvus erit; qui non crediderit, condemnabitur.* *Qui spernit me, & non accipit verba mea, habet qui judicet eum: sermo quem locutus sum, illo judicabit eum in novissimo die.* Quasi diceret, sicut omnium ego sum Jūdex, sic omnes ex sermone jam habito, quasi ex sententiâ jam prolata, judicabo. At nonne tu ex illis es, quorum Christus est Jūdex? Quomodo verò te ex verbis suis judicabit, nisi ad te verba illa sua prius reculerit?

Sed dices, non diffiteor ad me spectare illa Christi verba, venum quod erat in quæstione, quomodo quæ in terris olim pronunciavit, jam de cœlo proferre dicendus est? Respondeatur primò, satis esse ad propositam veritatem, jam illum esse in cœlo qui nobis olim in terra locutus est. Deinde vero, etiam de cœlo nunc loquitur, quando nunc per me vobis hoc ipsum prædicat & condemnat, nam ipse est qui per suos loquitur, ipse est qui revera jam auditur & spernitur; quam verè dixit suis, *qui vos audit, me audit; & qui vos spernit,* *me spernit.* Unde audacter Apostolus, *An experientur quaritius ejus qui in me loquitur Christus?* Nec op̄ortet esse Apostolum ad hanc Christi personam exhibendam; satis est esse approbatum ejus verbi ministrum; satis est si quis legitimè & ordinatè verba ejus enunciaret. Quæ quidem enunciata Christi verba si quis sperneret, nonne ipsum diceretur Christum spernere? Quamobrem verò, nisi quia Christi sunt loquentis verba, Christus ipse representatur, ipse loquitur, ipse in dicente sicut in dictis suis spernitur aut honoratur; *Non te abjecerunt, sed me.*

Denique quando Christi verbum audis, nisi sis omnino laxus, nonne cor tuum emollitur, nonne accenditur, nonne paver, nonne terretur, nonne quoquo modo commovetur? At unde quæsio est illa commotio? Non est profectò, non est humana vocis op̄. Non est in omnium potestate hominum vel

¶. 28.

exilē veræ pietatis cōmōdere sensum. Divina Christi vox & virtus ē cōlo est, quæ, quidquid boni sensus est, operatur. Vox loquentis in Christi nomine, vox est Clamantis: vox quidem solum humana est, sed non solus homo qui loquitur, quantum ad vocis effectum spectat; Vox Christi est in virtute, in magnificencia, vox confringentis cedros, vox commoventis desertum. Sicut in Sacramentis humana vox est pronunciās sacra verba, sed vis divina Christi est, effectum voci de cōlo præbens: unde Apostolus suis: Christus exhortetur corda vestra, quasi diceret, aurem ferire possumus corporis, at Christi solius est cōmovere; sufficientia nostra ex Deo est, qui cōdidit nos fecit ministros novi testamenti.

2. Thess. 2.

¶. Cor. 3.

Quamobrem, quod tertium est & præcipuum propositionis nostræ caput, facile est explanare, quād sit videlicet majus & illustrius ad declarandam Christi Domini Divinitatem, quod sit ipse in cōlis, atque inde nobis modō loquatur, quād cūm in terris esset. Nam & illa omnia suā divinitatis argumenta, quæ Christus dabat Judæis, nos habemus; & illud insuper eximium & singulare, quod non habebant, nobis collatum est, ut quod resurrexit & ad cōlos ascendit, credamus & profiteamur omnes. Dico illud esse eximium & singulare pīc cāteris, quæ conferre possint ad certissimam Divinitatis Christi fidem corroborandam; nam ut notārat Sancti Patres, in aliis Christi mortalis mysteriis semper occurrit humanum & infirmum aliquid, quod rametis à divina non est alienum persona, tamen humanæ magis est proprium naturæ quād divinæ: cūm autem in cōlis est, cum fe illuc sua virtute promoveret, cūm supra quidquid creatum est, ad dexteram Patris seget, & æqualis est cum illo potestatis; cūm inde sanctum emitit Spiritum, quo totum in se convertat mundum; eūm nos denique ad se ita trahit, ut in odore unguentorum ejus curramus, quid est, quid in isto mysterio non sit eximium & singulare, in quo totum est cōleste, totum diuinum? Quid est quod desideretur apertius ad Christum verū Deum agnoscendum? Ad quem enim Angelorum dixit aliquando, sede à dextris meis, ut præclare Apostolus.

Hebr. 1.

Matt. 12.

Hoc est quod expetebant illi qui de cōlo signavit perebant, sed nobis erat reservatum. Hoc est quo uno præcipue Christus suam

ex veteri testamento Divinitatem indicavit, cūm à Judæis quereret, quid sibi videretur de Christo, cuius esse filium dicenter? Cūmque respondissent eis Davidis; at quomodo, Ibid. 22; ait eis, quomodo ergo David in spiritu vocat eum Ps. 109, Dominum dicens, dixit Dominus Domino meo, sede à dextris meis. Quasi diceret, nonne hinc manifeste videtis supra hominem esse quem David Dominum vocat, & tūm tevera Dominum apparere, cūm sedet à dextris Dei? Hoc illud ipsum est quo, ut supra est expositum, quidquid in vita Christus gesserat, quād sancte & iustæ gestum esset, affirmabat manifestandum fore; quia, inquit, ad Patrem va- Ioan. 16, nihil nisi justum egisse.

Hoc est unde ipsi beati Apostoli, qui, ut ait sanctus Leo, tot miraculis confirmati, tot sermonibus eruditæ, atrocitatem tamen Dominicæ Passionis expaverant, & veritatem resurrectionis ejus non sine hesitatione suscepserant: tanquam de Ascensione Domini profecerunt, ut quidquid illis prius intulerat metu, vertetur in gaudium. Totam enim contemplationem animi, in Divinitatem ad Patrem dexteram sedentes exercerant, nec jam corporeæ visionis tardabantur objectu, quo minus in id aciem mentis intenderent, quod nec à Patre de descendendo abfuerat, nec à discipulis ascendendo dixerat. Tunc igitur, dicitissimi, filius hominis, Dei filius excellentius, iuratio que innotuit, cūm in paterna maiestatis gloriam se receperit, & in effabili modo cœpit esse Divinitate præsenter, qui factus est humanitate longinquier. Tunc ad aqualem Patri filium eruditior fides gressu mentis cœpit accedere, & contrecitatione in Christo corporeæ substantie, qua Patre minor est, non egere: quoniam glorificat corporis manente natura, eo fides credentium vorabatur, ubi non carnali manu sed spiritali intellectu par genitori unigenitus tangeretur.

Sic denique Divus Thomas, ubi de rationibus Ascensionis Domini, hanc in primis affert, ut magis agnosceretur Deus, in cōlī judeo, 3. p. 4. 5. inquit, tanquam Deus & Dominus qui dona dat & p. 5. 6. hominibus iuxta illud, accedit super omnes cōlos ut impleret omnia, suis scilicet donis. Et augetur nostra reverentia, dum iam non existimamus eum sicut hominem terrenum, sed sicut Deum cōlestem, citatque illud Apostoli, eis cognoscimus secundum carnem, Christum, id est, hominem mortalem, sed nunc iam non nossumus. Nunc magis cum considerantes in cōlis quam in terris, 2. Ch. 1. magis

magis cum eo, ut Domino Deo, conversamur quam cum mortali homine. O felicē humānæ sortis commutationē! Cum hominibus conversatus est in terris Deus, ut jam in cœlis homines converseruntur cum Deo!

III. PUNCTUM.

Sedentem igitur in cœli Christum & inde nobis loquentem non audire periculosis est, quād dum in terris loqueretur: periculosis est, inquam, ad lapsum, ad noxam, ad pœnam & detrimenta quævis tantō gravius incurra, quantō facilius est & illum agnosce- re Deum esse qui de cœlo loquitur; & qui loquenti Deo repugnat, veritati manifesta repugnare: qua repugnantia quid scelestus ad culpam? & ad pœnam quid gravius? Re- velatur enim ira de celo super omnem impie- tam & iniustitiam hominum eorum, qui verita- tem Dei in iniustitia detinent, quia quod nōtum est Dei, manifestum est in illis, Deus enim illis mani- festavit. Propter quod tradidit illos Deus in desideria cordis eorum in immunditiam, ut contumelias afficiant corpora sua in semetip̄s, qui commutaverunt veritatem Dei in menda- cium.

Videsne Apostolum hoc uno magis vetera- nos illos Infideles insectari, quo magis mani- festa veritati repugnaret. Unde & in aliis, quibus etiam illustrior irradiat veritas, vide quanto acerbius inveniatur: O inveniati Gra- latæ, qui vos fascinavit non obediere veritati.

Ac denique illorum miseriā, qui ab E- vangelio discentirent, propterea vel maximè deplorandam ait, eo quod charitatem veritatis non receperunt ut salvi fierent, id est, veritatem practicam & agentem: ideo miser illis Deus operationem erroris ut credant mendacis, ut insūcentur omnes, qui non credidissent veritatem sed conseruerint iniquitatem. Quasi dicetur, pri- mò quidem eorum fuit culpa, quid nolue- rent credere manifesta veritati, cùm possent illi facile credere; post verò, hæc est eorum culpæ pœna, ut non possint tanq; facile, licet velint. Palpabunt in meridie. Per diem incur- rent tenebras, & quasi in nocte sic palpabunt in meridie.

Quapropter attentè modò nobis est audi- endus Apostolus, ut deinceps attentiū au- diatui Christus: Vide ne recugetis loquentem.

Vide ne quis illi subierint pœnas, qui lo-

quentem in terris recusarunt. Vide quād si modò damnosus illum è cœlis loquentem nobis averttere. Vide qui loquatur, quid loquatur, quibus modis & à quibus avertatur? *vide ne vosmetip̄s ne perdatis qua operatis e- fisi, sed ut mercedem plenam accipiatis.* Vide te quantis partibus supra ceteros omnes via vo- bis ad eam veritatis noritiam sit aperta. Vide te quid inde vos avertat, quam sit vanum & ludicum! Vide quād si à vobis aliquid ter- renum petitur, pro terreno cœleste, pro tem- porali æternum, pro modico summum & quod est unicum bonum promittitur. Vide quād res vestræ non tam postulerunt quām temperatus rerum affectus, unde nihil vobis deperit, sed potius accedit plurimum & quietis & honoris & gratiæ. Vide quād sit lonus defectus fidei; quām sit pavendum illud in- credulitatis vitium, quo retardamini.

His & similibus, cum gratia, vehementius exardescit ad contemptum terrenorum & a- morem cœlestium juxta illud etiam Aposto- li: *festinemus ergo ingredi in illam requiem, n̄ in idip̄um quis incidat incredulitatis exem- plum:* Est enim festinate, non retardari terre- nis affectibus, sed recta quā vocamur, & in- desinenter pergere. Quod & præclarè sanctus

Serm. xii

Leo, sursum vocatos animos desideria terrena non deprimant, ad atra præcelios peritura non occupent, viam veritatis ingressos fallaces ille- bre & non retardant, & ita à fidibus hæc tempo- ralia decurrant, ut peregrinari se in hac mun- di valle cognoscant, in qua etiam si quadam com- moda blandiantur, non amplectenda nequiter, sed transeunda sunt fortiter. Ad hanc enim nos

1. Pet. xii

devotionem beatissimus Apostolus Petrus incitat, & secundum illam dilectionem, quam pascendis Christi oculis tria Dominici amoris professione concepit, obsecrans dicit, Charissimi obsecro vos tanquam advenas & peregrinos abstinere vos à carnalibus desideriis que militant adversus ani- mam. Cui autem nisi Diabolo carnales militant voluptates, qui animas ad superna tendentes cor- ruptibilium bonorum delectationibus obligare, & ab illis sedibus, de quibus ipse excidit, gaudet ab- ducere?

Vide in 3. parte, Feriam 6. hebdomadæ 13- ubi ad verba Christi Domini, ego sum panis vi- vus qui de celo descendit; quibus hæc Apostoli conformantur, sicut pertauimus imaginem tur- reni, portemus & imaginem cœlestis, exhibetur hæc veritas.

Xx 3

Qui

Qui cælesti pane sic vivunt ut cælestes fiant,
sic in suis vivunt corporibus , sicut
Cælitæ in assumbris.

Vide etiam in 4. parte, in festo Sanctorum
omnium.

FERIA SEXTA. DE QVINTO MOTIVO EXCITANDI *In Cœlum desiderii:*

*Quod tam juste debitum sit hoc desiderium, ut injusti
simus & indigni Cœlo consequendo, nisi Cœ-
lum desideremus.*

*Viri Galilei, quid statis aspicientes in Cœlum ? Hic Iesus qui assumptus est à vobis in Cœlum, sic
veniet, quemadmodum vidistis eum euntem in Cœlum. A&t. 1.*

VERITAS PRACTICA.

Sic dignum est Cœlum nostris desideriis, ut
nisi cœlum desideres, cœlo sis in-
dignus.

*Ratio est, quia nisi cœlum desideres, cœlū despicias.
Sed si cœlum despicias, cœlo es indignus.
Ergo sic dignum est nostris desideriis, ut nisi cœ-
lum desideres, cœlo sis indignus, & omnino pri-
vandus ; Quod quām sit pavendum satis
patet.*

I. PUNCTUM.

*C*um Apostoli cæterique spectatores
Ascensionis Christi, ut resert sanctus
Lucas, intuerentur in cœlum euntem il-
lum, ecce duo viri aspicerunt juxta illos in vesti-
bus albis, qui & dixerunt; *Viri Galilei quid sta-
tis aspicientes in cœlum ? Hic Iesus qui assumptus
est à vobis in cœlum, sic venier quemadmodum
vidistis eum euntem in cœlum. Quasi dicent, si-
c spectate & prædictate ascendentem Domini-
num, ut sciant omnes sic eum Judicem ali-
quando descendetur ad exigendam vitæ a-
cta rationem & ad reddendum unicuique se-
cundum opera sua. Quod præclarè sanctus
Gregorius; Oportet, inquit, ut illum sequamur
corde, ubi eum corpore ascendisse credimus. Desi-
deria terrena fugiamus : nihil nos jam delectat in*

Hom. 19.

infimis qui patrem habemus in cœlis. Et hoc nobis
est magnopere perpendendum, quia is qui placi-
dus ascendit, terribilis redibit, & quidquid nobis
cum mansuetudine præcepit, hoc à nobis cum di-
strictione exigit . Nemo ergo indulta pænitentia
tempora parviperdat, nemo curam sui dum va-
let agere negligat, quia Redemptor noster tanè
tunc in iudicio districtor veniet, quanto nobis
ante iudicium magnam patientiam prærogavit.

Ex quibus sancti Doctoris verbis patet,
quod sicut non est satis cœlum desiderare, nisi
adhucbeatur cura salutis comparanda, ita etiā
ad eam comparandam multum valere cœli
desiderium ; Neque aliter cogitare possumus
interrogatos ab Angelis Apostolos, quid tam-
diu mirarentur & cœlum aspicerent, nisi ut
monerentur , non esse quidem satis cœlum
intueri aut desiderare, nisi simul cœlo labora-
rent ; Et verò eriam ad hunc laborem suscipi-
endum non parum valere cogitationem &
desiderium cœli, de quo agitur in illo labore
& opere peragendo. Quod ut efficacius per-
suadeatur, sic est proposita veritas, ut non mo-
dò desiderii cœlestis utilitas aut dignitas de-
monstretur, sed & ipsa necessitas, *Sic enim di-
gnum est cœlum nostris desideriis, nostris votis &
suspiciis, ut nisi cœlum desideres, cœlo te indig-
num ad omnem eternitatem præstes.*

Ratio est facilis & evidens : nam nisi cœ-
lum desideres, cœlum despicias: sicut si propo-
neretur facili pretio, res æquæ commoda , &
utilis,